

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

No5(5)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 90 sahifa,
22-may, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Matematika fanini o'qitishda kommunikativ va ijtimoiy-psixologik yondashuvlar	10
<i>Esonturdiyev Mamatqobil Nurmamatovich</i>	
Geografik axborot tizimlari (GAT) texnologiyalari asosida bo'lajak geografiya o'qituvchilarining innovatsion kompetentligini rivojlantirish metodikasi	13
<i>Bahromova Muhayyo Imomqul qizi</i>	
Geografiya ta'limida sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning nazariy-metodik asoslari	18
<i>Tuyg'unov Murodjon Salimqul o'g'li</i>	
Biologiyani o'qitishda belgili-ramziy ko'rgazmalilik vositalaridan foydalanishning o'quvchilarning tadqiqotchilik faoliyatini rivojlantirishdagi roli	22
<i>Azimov I. T., Daminova F. A.</i>	
PISA 2025 doirasida raqamli ta'lim kompetensiyalarini baholashning innovatsion mexanizmlari	25
<i>Doniyorov Muxiddin Normamatovich, Ishanov Almat Adilxanovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining tabiiy savodxonligini oshirishda zamonaviy pedagogik vositalarni qo'llash	28
<i>Abdunazarov Bobir Normurodovich</i>	
Raqamli ta'lim resurslari asosida kredit-modul tizimida talabalarning o'quv faoliyatini takomillashtirish	32
<i>Jumayeva Ra'no To'ychi qizi</i>	
Oila va maktab integratsiyasining shaxs kamolotiga ta'siri	36
<i>Rasulova Dildora Shuhratovna, Raxmatova Zulxumor Alimovna</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda kreativ kompetensiyani shakllantirishning zamonaviy pedagogik mexanizmlari va uning ijtimoiy ahamiyati	40
<i>Sultanova Sahobar Ravshanbekovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida ekologik tarbiyani shakllantirishda tabiiy fanning o'rni	43
<i>G'afforova Zarnigor Abdumo'min qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'limda o'qituvchi va ota-onalar ijtimoiy hamkorligini rivojlantirish	47
<i>Xalikova Zaxro Mirshadmanovna, Xolbo'tayev Muzaffar Odilovich, Bozorova Xadicha Javlon qizi</i>	
Nutqida kechikish kuzatiladigan bolalarda nutqni qo'l va barmoq motorikasini rivojlantiruvchi o'yinlar orqali shakllantirish	51
<i>Ne'matova Hilola Ikrom qizi, Ahmadova Fotima Adizovna</i>	
Taym menejment asosida bo'lajak o'qituvchilarda liderlik fazilatlarini rivojlantirish	55
<i>Soliyeva Ruxsora Sharobiddin qizi</i>	
Sun'iy intellekt va NLP texnologiyalari asosida elektron ta'lim muhitida talabalarning mustaqil ta'lim kompetensiyalarini rivojlantirish	58
<i>Otakishiyeva Gulshano Abdulaziz qizi</i>	
Pedagogik kvalimetriya asosida bo'lajak o'qituvchilarning diagnostik madaniyatini shakllantirishning nazariy asoslari	61
<i>G'aniyeva Muattarxon Nodirbek qizi</i>	
Образовательные технологии с учётом восприятия цвета: психологические и методические аспекты	64
<i>Имамова Хурият Эргаш кизи</i>	
Yosh erkin kurashchilarda chidamlilikni rivojlantirish metodikasini takomillashtirish	69
<i>Ergashov Qaxramonjon Asqarovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini mantiqiy masalalar yechishga o'rgatish usullari	76
<i>G'iyosova Dilovar Orif qizi</i>	
Haykaltaroshlik fanining metodik qo'llanilishi	80
<i>Qodirov Bobirjon Botirjonovich</i>	
Ijtimoiy xavf ostidagi bolalarni qo'llab-quvvatlashning jahon tajribasi va psixologik-pedagogik asoslari	85
<i>Manzura Qosmuratova</i>	

BO'LAJAK O'QITUVCHILARDA KREATIV KOMPETENSIYANI SHAKLLANTIRISHNING ZAMONAVIY PEDAGOGIK MEXANIZMLARI VA UNING IJTIMOIY AHAMIYATI

Sultanova Sahobar Ravshanbekovna

VATAN Universiteti "Ijtimoiy fanlar" kafedrasida o'qituvchisi

ORCID: 0009-0007-1996-3527

Annotatsiya: Kreativ kompetensiyani bo'lajak o'qituvchilarda shakllantirishning zamonaviy pedagogik mexanizmlari va uning ijtimoiy ahamiyati ilmiy jihatdan tahlil qilingan. Tadqiqotda kreativ kompetensiyaning pedagogik faoliyat samaradorligiga ta'siri, innovatsion ta'lim texnologiyalarining imkoniyatlari hamda interfaol metodlarning o'rni yoritilgan. Shuningdek, pedagogika oliy ta'lim muassasalarida kreativ ta'lim muhitini yaratishning nazariy va amaliy asoslari ochib berilgan. Kreativ yondashuvning bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy moslashuvchanligi, mustaqil fikrlashi hamda muammoli vaziyatlarda samarali qaror qabul qilish kompetensiyalarini rivojlantirishdagi ahamiyati asoslangan. Tadqiqot natijalari kreativ kompetensiya zamonaviy ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiluvchi strategik omillardan biri ekanligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: kreativ kompetensiya, pedagogik innovatsiyalar, interfaol metodlar, kreativ ta'lim muhiti, kasbiy moslashuvchanlik.

Abstract: A scientific analysis of modern pedagogical mechanisms for developing creative competence in future teachers and its social significance is presented. The study highlights the impact of creative competence on teaching effectiveness, the potential of innovative educational technologies, and the role of interactive teaching methods. Particular attention is paid to the theoretical and practical foundations of creating a creative educational environment in pedagogical higher education institutions. The importance of creative approaches in developing professional flexibility, independent thinking, and decision-making skills in problematic situations is substantiated. The research findings indicate that creative competence is one of the strategic factors contributing to the improvement of modern education quality.

Key words: creative competence, pedagogical innovations, interactive methods, creative educational environment, professional flexibility.

Аннотация: Проведен научный анализ современных педагогических механизмов формирования креативной компетентности будущих учителей и её социальной значимости. В исследовании раскрываются влияние креативной компетентности на эффективность педагогической деятельности, возможности инновационных образовательных технологий, а также роль интерактивных методов обучения. Особое внимание уделено теоретическим и практическим основам создания креативной образовательной среды в педагогических высших учебных заведениях. Обосновано значение креативного подхода в развитии профессиональной мобильности, самостоятельного мышления и способности принимать эффективные решения в проблемных ситуациях. Результаты исследования показывают, что креативная компетентность является одним из стратегически важных факторов повышения качества современного образования.

Ключевые слова: креативная компетентность, педагогические инновации, интерактивные методы, креативная образовательная среда, профессиональная мобильность.

KIRISH

XXI asr ta'lim tizimi oldiga mutlaqo yangi talablarni qo'yimoqda. Globallashuv, raqamli transformatsiya va axborot oqimining keskin ortishi natijasida an'anaviy bilim berish modeli asta-sekin kompetensiyaviy yondashuv bilan almashmoqda. Ushbu jarayonda pedagog shaxsining kreativ salohiyati alohida ahamiyat kasb etadi. Chunki zamonaviy o'qituvchi nafaqat bilimlarni yetkazuvchi subyekt, balki o'quvchilarni mustaqil fikrlashga, innovatsion qarorlar qabul qilishga va ijtimoiy moslashuvchanlikka yo'naltiruvchi ijodiy shaxs sifatida ham namoyon bo'lishi lozim.

Bugungi kunda pedagogika oliy ta'lim muassasalarida bo'lajak o'qituvchilarning kreativ kompetensiyasini rivojlantirish, ularning kasbiy tayyorgarligini xalqaro ta'lim standartlari asosida takomillashtirish dolzarb vazifalardan biri sifatida e'tirof etilmoqda. Xususan, kreativlik kompetensiyasi pedagogning kasbiy muvaffaqiyati, pedagogik moslashuvchanligi hamda innovatsion faoliyat samaradorligini belgilovchi muhim omillardan biri hisoblanadi.

Tadqiqotning obyekti – pedagogika oliy ta'lim muassasalarida bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlash jarayoni.

Tadqiqotning predmeti – bo'lajak o'qituvchilarda kreativ kompetensiyani shakllantirishning pedagogik mexanizmlari.

Tadqiqotning maqsadi – kreativ kompetensiyani rivojlantirishga xizmat qiluvchi zamonaviy pedagogik yondashuvlarni tahlil qilish hamda ularning ijtimoiy-pedagogik ahamiyatini aniqlashdan iborat.

Tadqiqot vazifalari:

- kreativ kompetensiya tushunchasining nazariy asoslarini tahlil qilish;
- kreativlikni rivojlantirishga xizmat qiluvchi innovatsion metodlarni aniqlash;
- pedagogik kreativlikning kasbiy faoliyatdagi o'rnini asoslash;
- kreativ kompetensiyani rivojlantirish bo'yicha amaliy takliflar ishlab chiqish.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Kreativlik fenomeni dastlab psixologik kategoriya sifatida G. Uolles, J. Gilford va E. Torrance tadqiqotlarida ilmiy muomalaga kiritilgan.

J. Gilford divergent tafakkur nazariyasini ishlab chiqib, kreativlikni muammoning bir nechta original yechimlarini topa olish qobiliyati sifatida talqin etgan.

E. Torrance esa kreativ fikrlashning diagnostik mezonlarini ishlab chiqib, ta'lim tizimida ijodiy yondashuvning amaliy asoslarini shakllantirgan ^[1].

Zamonaviy xorijiy tadqiqotlarda kreativ kompetensiya ko'proq kompetensiyaviy ta'lim paradigmasi bilan bog'liq holda o'rganiladi.

R. Sternberg kreativlikni "muvaffaqiyatli intellekt" konsepsiyasi bilan izohlab, insonning noan'anaviy fikrlash va moslashuvchan qaror qabul qilish qobiliyatlarini kreativlikning asosiy ko'rsatkichlari sifatida belgilaydi ^[2].

K. Robinson esa ta'lim tizimida standartlashtirilgan yondashuv kreativ tafakkur rivojiga salbiy ta'sir ko'rsatishini ta'kidlab, kreativ muhitni shakllantirish zarurligini ilgari suradi ^[3].

O'zbek olimlari tomonidan ham pedagogik kreativlik masalasi faol tadqiq qilinmoqda.

N. Muslimov pedagogik kompetentlikni zamonaviy pedagog faoliyatining integral tavsifi sifatida izohlaydi va kreativ kompetensiyani uning tarkibiy elementi sifatida baholaydi ^[4].

O'. Tolipov hamda M. Usmonboyeva interfaol texnologiyalarning talabalarda mustaqil fikrlash va kreativlikni rivojlantirishdagi o'rnini ilmiy asoslaydi ^[5].

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, kreativ kompetensiya masalasi ko'plab ilmiy ishlarda o'rganilgan bo'lsa-da, bo'lajak o'qituvchilarning kreativ salohiyatini rivojlantirishning ijtimoiy-pedagogik mexanizmlari yetarli darajada kompleks tarzda tadqiq etilmagan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda tizimli yondashuv, pedagogik kuzatish, qiyosiy tahlil, kontent-tahlil, anketa so'rovi va statistik umumlashtirish metodlaridan foydalanildi. Tadqiqotning empirik bazasini pedagogika oliy ta'lim muassasalarining 3–4-bosqich talabalari tashkil etdi. Dastlab talabalarining kreativ kompetensiyasini aniqlash maqsadida diagnostik savolnomalar ishlab chiqildi. So'rovnoma natijalari kreativ fikrlash, muammoli vaziyatlarga moslashish va innovatsion yondashuv ko'rsatkichlari asosida tahlil qilindi. Shuningdek, tajriba-sinov mashg'ulotlarida "Case-study", "Debat", "Loyiha asosida o'qitish", "Aqliy hujum" kabi interfaol metodlarning samaradorligi sinovdan o'tkazildi. Natijalar qiyosiy-statistik usul yordamida umumlashtirildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tahlillar natijasida an'anaviy reproduktiv ta'lim metodlari talabalarining kreativ faolligini yetarli darajada rivojlantirmasligi aniqlandi. Xususan, faqat ma'ruza asosida tashkil etilgan mashg'ulotlarda talabalarining mustaqil fikrlash ko'rsatkichlari past darajada qayd etildi. Interfaol metodlardan foydalanilgan guruhlarda esa kreativ yondashuv ko'rsatkichlarining sezilarli darajada oshgani kuzatildi.

Tajriba jarayonida loyiha asosida o'qitish texnologiyasi eng samarali metodlardan biri sifatida namoyon bo'ldi. Mazkur metod talabalarni muammoni mustaqil tahlil qilishga, innovatsion yechimlar ishlab chiqishga va

jamoaviy faoliyat yuritishga undaydi. Ayniqsa, pedagogik vaziyatlarni modellashtirish asosida tashkil etilgan topshiriqlar talabalarning refleksiv tafakkurini rivojlantirdi. Shuningdek, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish kreativ kompetensiyani shakllantirishning muhim omillaridan biri ekanligi aniqlandi. Raqamli platformalar asosida tashkil etilgan ta'lim jarayonlari talabalarni mustaqil izlanishga va kreativ mahsulot yaratishga yo'naltirdi.

Muallifning kuzatishlariga ko'ra, kreativ kompetensiyaning rivojlanishi pedagogik moslashuvchanlikni oshiradi. Chunki kreativ pedagog standart vaziyatlarda emas, balki noaniq pedagogik sharoitlarda ham samarali faoliyat yurita oladi. Shu jihatdan kreativlikni faqat estetik yoki individual sifat sifatida emas, balki ijtimoiy-pedagogik zarurat sifatida baholash maqsadga muvofiqdir.

Tadqiqot davomida quyidagi tendensiyalar aniqlandi:

- kreativ muhit mavjud bo'lgan guruhlarda o'zlashtirish ko'rsatkichlari yuqori bo'ldi;
- interfaol metodlar talabalar motivatsiyasini oshirdi;
- refleksiv tahlil elementlari pedagogik tafakkurni rivojlantirdi;
- mustaqil loyiha faoliyati innovatsion fikrlashni shakllantirdi.

Natijalar kreativ kompetensiya pedagogning professional kapitalini shakllantiruvchi asosiy omillardan biri ekanligini ko'rsatdi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari asosida quyidagi xulosalarga kelindi:

Birinchidan, kreativ kompetensiya zamonaviy pedagogning integral kasbiy sifati bo'lib, u pedagogik faoliyat samaradorligini belgilovchi muhim omil hisoblanadi.

Ikkinchidan, kreativlikni rivojlantirish jarayoni faqat individual qobiliyat bilan emas, balki ta'lim muhitining innovatsion tarzda tashkil etilishi bilan ham chambarchas bog'liq.

Uchinchidan, interfaol metodlar va raqamli texnologiyalar kreativ kompetensiyani shakllantirishning samarali pedagogik vositalari sifatida namoyon bo'ladi.

To'rtinchidan, kreativ kompetensiya bo'lajak o'qituvchilarning ijtimoiy moslashuvchanligi, kasbiy mobilligi va refleksiv tafakkurini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Quyidagi takliflar ishlab chiqildi:

- pedagogika OTMlarida kreativ laboratoriyalar tashkil etish;
- ta'lim dasturlariga kreativ pedagogika modullarini kiritish;
- pedagoglar uchun kreativ kompetensiyani rivojlantirish bo'yicha treninglar o'tkazish;
- loyiha asosida o'qitish texnologiyalaridan foydalanish ko'lamini kengaytirish;
- talabalarning innovatsion tashabbuslarini qo'llab-quvvatlash tizimini yaratish.

Shunday qilib, kreativ kompetensiyani rivojlantirish zamonaviy ta'lim strategiyasining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida bo'lajak pedagoglarning kasbiy tayyorgarligini sifat jihatdan yangi bosqichga olib chiqadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Torrance, E. P. (1974). Torrance Tests of Creative Thinking. Lexington: Personnel Press.
2. Sternberg, R. J. (2006). The Nature of Creativity. Creativity Research Journal, 18(1), 87–98.
3. Robinson, K. (2011). Out of Our Minds: Learning to Be Creative. Oxford: Capstone Publishing.
4. Muslimov, N. A. (2019). Pedagogik kompetentlik va kreativ yondashuv asoslari. Toshkent: O'qituvchi.
5. Tolipov, O'. Q., & Usmonboyeva, M. (2017). Pedagogik texnologiyalar: nazariya va amaliyot. Toshkent: Fan.
6. Xodjayev, B. X. (2020). Ta'limda innovatsion texnologiyalarni qo'llash metodikasi. Toshkent: Tafakkur.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №5(5)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.